

Dades de l'assignatura

Any acadèmic	Codi d'assignatura	Nom	Crèdits	Plans on pertany	Idiomes
2010 - 2011	101718	Alteracions de la veu: valoració i intervenció	6	828 - Graduat en Logopèdia	Català

Professor/a de contacte

Nom: Neus Calaf Gozalo
Departament: PSICOLOGIA BÀSICA, EVOLUTIVA I DE L'EDUC
Despatx: B5B-077
Adreça de correu: Neus.Calaf@uab.cat

Prerequisits

No existeixen uns prerequisits oficials per matricular--se a aquesta assignatura, però sí que es recomana haver cursat abans l'assignatura "Patologia de l'audició, la parla i la veu" (Codi 101715) i inscriure's alhora a l'assignatura "Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància" (Codi 101716).

Contextualització i objectius

Aquesta és una assignatura molt important dins el pla d'estudis del Grau en Logopèdia perquè està directament enfocada a que l'alumne/a conegui quin serà el seu rol com a logopeda en la prevenció, avaluació i tractament dels trastorns de la veu. La seva ubicació en el segon semestre de segon curs permet a l'alumne/a haver cursat prèviament l'assignatura "Patologia de l'audició, la parla i la veu" i conèixer, per tant, les diferents patologies que poden afectar a la veu. L'alumne/a, a més, pot cursar simultàniament l'assignatura "Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància", i conèixer així quin és el rol del metge en la prevenció, avaluació i tractament de les disfonies. Finalment, els coneixements que l'alumne/a adquirirà en aquesta assignatura es veuran complementats en la seva vessant més pràctica en l'assignatura optativa "Educació de la veu i la seva salut", ubicada al segon semestre de quart curs.

Els objectius formatius de l'assignatura són que l'alumne pugui, per una banda, dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns vocals. Per una altra banda, es pretén que l'alumne sàpiga explorar, avaluar, diagnosticar i emetre un pronòstic d'evolució dels trastorns de la veu des d'una perspectiva multidisciplinària i que sigui capaç de, a partir de les dades obtingudes en l'exploració, dissenyar, portar a terme, explicar i argumentar els tractaments logopèdics més eficaços i adequats a cada cas.

Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Codi	Tipus	Nom de la competència	Resultats d'aprenentatge
1444:E02	E	Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.	1444:E02.03 - Descriure els principals trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució. 1444:E02.04 - Explicar la repercussió de diversos trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució en els processos comunicatius. 1444:E02.22 - Relacionar els diferents trastorns vocals amb el rol que pot assumir el logopeda en la seva prevenció, diagnòstic, pronòstic i tractament.

1444:E03	E	Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.	1444:E03.04 - Seleccionar i aplicar els instruments específics d'avaluació adequats per a cada cas. 1444:E03.17 - Adaptar els mètodes, tècniques i recursos de la intervenció logopèdica a l'etapa evolutiva de l'ésser humà. 1444:E03.18 - Dissenyar i elaborar materials per al seu ús en la pràctica logopèdica. 1444:E03.21 - Explicar els aspectes bàsics de l'exploració de la funció vocal. 1444:E03.22 - Explicar els aspectes bàsics de la intervenció logopèdica en els trastorns de la veu.
1444:E08	E	Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.	1444:E08.03 - Dissenyar projectes d'intervenció logopèdica, seleccionant els objectius, les tècniques i els recursos adequats per a la intervenció logopèdica. 1444:E08.04 - Tractar o reeducar pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
1444:E10	E	Assessorar les famílies i l'entorn social dels pacients i afavorir-ne la participació i la col·laboració en el tractament logopèdic.	1444:E10.01 - Enumerar una llista de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopèdic. 1444:E10.04 - Enumerar un llistat de consells pràctics per incitar la participació de l'entorn social en el tractament logopèdic. 1444:E10.05 - Explicar els efectes positius que podria tenir l'entorn social en la millora del tractament logopèdic de diferents casos pràctics.
1444:E20	E	Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.	1444:E20.01 - Elaborar una història clínica a partir dels símptomes i els signes aportats pel pacient. 1444:E20.02 - Exposar per escrit el diagnòstic i el tractament logopèdic proposat amb la finalitat d'informar altres professionals implicats en el cas (foniatres, otorinolaringòlegs, mestres, pediatres, etc.). 1444:E20.03 - Explicar als pacients el significat d'informes mèdics, així com la influència que poden exercir els trastorns sistèmics en les funcions vocal, auditiva i deglütòria.
1444:T02	T	Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.	1444:T02.00 - Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.
1444:T11	T	Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.	1444:T11.00 - Avaluar la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.
1444:T13	T	Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.	1444:T13.00 - Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.

Continguts de l'assignatura

- Introducció
- Prevenició dels trastorns vocals
 - Introducció
 - Factors de risc
 - Mesures d'higiene vocal
 - Programes de prevenició
- Valoració logopèdica dels trastorns de la veu
 - Introducció
 - Cribatge vocal
 - Exploració logopèdica
 - L'informe diagnòstic
- Intervenció logopèdica en els trastorns de la veu
 - Introducció
 - Aproximacions a la teràpia de la veu
 - Disseny i implementació d'un pla terapèutic personalitzat
 - Tècniques i recursos per la intervenció logopèdica
 - Candidats a intervenció logopèdica i especificitats del seu tractament
 - L'informe logopèdic
- Conclusions

- Introducció
- 2 Prevenició dels trastorns vocals
 - 2.1 Introducció
 - 2.2 Programes de prevenició
 - 2.3 Mesures d'higiene vocal
- 3 Valoració logopèdica dels trastorns de la veu

- 3.1 Introducció
- 3.2 Cribatge vocal
- 3.3 Exploració logopèdica
- 3.4 Informació als usuaris i familiars
- 3.5 L'informe logopèdic
- 4 Intervenció logopèdica en els trastorns de la veu
 - 4.1 Introducció
 - 4.2 Aproximacions a la teràpia de la veu
 - 4.3 Tècniques i recursos per la intervenció logopèdica
 - 4.4 Persones candidates a intervenció logopèdica i especificitats del seu tractament
 - 4.5 Disseny i implementació d'un pla terapèutic personalitzat
 - 4.6 Informació als usuaris i familiars
 - 4.7 L'informe logopèdic
- 5 Conclusions

Metodologia docent i activitats formatives

En la taula següent es mostra la correspondència entre les metodologies d'ensenyament- aprenentatge que s'utilitzaran en aquesta assignatura i els resultats d'aprenentatge que se n'esperen.

Tipus	Activitat	Hores	Resultats d'aprenentatge
Supervisada	Autoavaluació i coavaluació del procés d'aprenentatge	8	1444:T11.00 1444:T13.00
Autònoma	Cerca bibliogràfica	20	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.21 1444:E03.22
Dirigida	Classes magistrals amb suport de TIC, debat en gran grup i activitats d'aula	24	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.04 1444:E03.17 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E10.05
Supervisada	Elaboració d'una carpeta d'aprenentatge	16	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.04 1444:E03.17 1444:E03.18 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E08.03 1444:E08.04 1444:E10.01 1444:E10.04 1444:E10.05 1444:E20.01 1444:E20.02 1444:E20.03 1444:T02.00
Autònoma	Estudi personal	30	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.04 1444:E03.17 1444:E03.18 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E08.03 1444:E08.04 1444:E10.01 1444:E10.04 1444:E10.05 1444:E20.01 1444:E20.02 1444:E20.03

Autònoma	Lectura comprensiva d'articles	30	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E10.01 1444:E10.04 1444:E20.03
Dirigida	Seminaris amb discussions crítiques de casos clínics i activitats d'aula orientades a l'elaboració d'una carpeta d'aprenentatge	22	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.04 1444:E03.17 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E08.03 1444:E08.04 1444:E10.01 1444:E10.04 1444:E10.05 1444:E20.01 1444:E20.02 1444:E20.03 1444:T02.00 1444:T11.00 1444:T13.00

Avaluació

Per superar amb èxit aquesta assignatura caldrà que l'alumne/a lliuri individualment i en els terminis establerts una **carpeta d'aprenentatge**. Aquesta carpeta haurà d'incloure una selecció d'evidències d'aprenentatge que demostrin l'assoliment de les diferents competències de l'assignatura i una reflexió personal sobre la selecció d'aquestes evidències i el propi procés d'aprenentatge. A l'aula virtual s'explicitaran les característiques que haurà de tenir.

Tota la recollida d'evidències d'aprenentatge es realitzarà a través de l'aula virtual. Algunes d'elles seran realitzades en equip en el context d'activitat dirigida amb grup partit mentre que la resta seran realitzades individualment en el context d'activitat supervisada. Per superar l'assignatura també caldrà que, durant tot el procés d'elaboració de la carpeta, l'estudiant faci comentaris crítics del seu propi procés i del dels seus companys a través de l'aula virtual amb l'objectiu que entre tots els membres de l'equip aconseguixin millorar la carpeta que finalment lliuraran.

En un primer moment, l'alumne/a lliurarà una versió provisional de la introducció i de l'índex de la carpeta, més endavant lliurarà una versió provisional de la carpeta que presentarà oralment davant el grup classe i, finalment, en lliurarà la versió definitiva. El **producte**, el **procés** i el **progrés** de l'elaboració de la carpeta d'aprenentatge seran avaluats per la professora, autoavaluats pel mateix alumne i coavaluats pels seus companys d'equip.

No es contemplaran casos particulars en el model d'avaluació tot i que aquells alumnes que no puguin assistir regularment a classe (i, per tant, no puguin realitzar les evidències d'aprenentatge en equip en el context d'activitat dirigida amb grup partit) s'hauran de posar en contacte amb la professora durant la setmana 2 per concretar el disseny de la seva carpeta d'aprenentatge.

A l'aula virtual hi haurà un calendari detallat de terminis pels lliuraments de les diferents versions de la carpeta d'aprenentatge així com de les autoavaluacions i coavaluacions. Qualsevol incompliment d'aquest calendari de lliuraments suposarà un **"No Presentat"** per l'alumne/a.

Activitat	Hores	Pes	Resultats d'aprenentatge
Carpeta d'aprenentatge (producte, procés i progrés)		100%	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.04 1444:E03.17 1444:E03.18 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E08.03 1444:E08.04 1444:E10.01 1444:E10.04 1444:E10.05 1444:E20.01 1444:E20.02 1444:E20.03 1444:T02.00 1444:T11.00 1444:T13.00

Bibliografia i enllaços web

- Boone, D. R. (2005) *The voice and voice therapy* Boston. Pearson Education
- Bustos, I. (2009) *La voz. La técnica y la expresión* Barcelona. Paidotribo
- Casado, J. C. i Pérez, A. (2009) *Trastornos de la voz: del Diagnóstico al Tratamiento* Málaga. Aljibe
- Cornut, G. (1998) *La voz* Madrid. Fondo de Cultura Económica de España
- Gassull, C., Godall, P., i Martorell, M. (2004) *La veu: Orientacions pràctiques* Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat
- Gimeno, F. i Torres, B. (2008) *Anatomía de la voz* Barcelona. Paidotribo
- Grau, M. (2002) *Terapia de la voz: Técnicas desde la vivencia corporal* Barcelona. Lebón
- Heuillet--Martin, G. (2003) *Una voz para todos* (Volums I i II) Marsella. Solal
- Jackson-Menaldi, M. C. A. (2002) *La voz patológica* Buenos Aires. Panamericana
- Le Huche, F. i Allali, A. (2004) *La voz* (Volums I, II, III i IV) Barcelona. Masson
- Morrison, M. i Rammage, L. (1996) *Tratamiento de los trastornos de la voz* Barcelona. Masson
- Navarro, S., Navarro, F. i Romero, P. (2007) *Voz: Trastornos y Rehabilitación* Alcalá la Real. Formación Alcalá
- Vila, J. M. (2009) *Guía de intervención logopédica en la disfonía infantil* Madrid. Síntesis